

שבעה מזבחות כנגד שבעה מזבחות של הראשונים או כנגד הספירות חג"ת נהי"ם

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוּדָה, נחלקו רבי יוסי ורבי יהודה בטעם שערך שבעה מזבחות **חַד אָמַר לְקַבְּלֵי מִדְּבַחַן דְּקַדְמָאֵי, אַקְרִיב אִינוּן שְׁבַעַה מִדְּבַחַן** אחד אמר כנגד שבעה המזבחות של הראשונים, שבנו שבעה צדיקים מאדם ועד משה ונתקבלו, אדם והבל ונח אברהם יצחק ויעקב ומשה, שהיה אומר למה קבלת את אלו, לא בשביל עבודה שעבדו לפניך קבלתם, לא נאה לך שתהא נעבד משבעים אומות ולא מאומה אחת. **וְחַד אָמַר, בְּחַכְמָתָא עֲבַד כְּלָא, וְאַשְׁבַּח דְּחוֹלְקִיהוּן דִּישְׂרָאֵל בְּשַׁבְּעַה דְּרַגִּין אֲתִקְשְׁרוּ. בְּגִין כִּד אֲסִידר שְׁבַעַה מִדְּבַחַן** ואחד אומר שהכל עשה בלעם בחכמה והשבעה מזבחות הם כיון שראה בלעם שחלקם של ישראל הוא נקשר בשבע מדרגות הקדושה שהם ספירות חג"ת נהי"ם וכדי להביא להם דורון כדי שיעשו רצונו ערך להם שבעה מזבחות.

משל לאדם שהיה לו אהוב שאביו הניחו אצלו

לְבַר נָשׁ דְּהוּא לִיה רְחִימָא חַד, דְּשָׁבַק לִיה אָבוּי. וּבְנֵי נִשְׂא מְסִתְפוּ לְקַטְטָה בְּהִדְיָה, בְּגִין הֵהוּא רְחִימָא

משל לאדם שהיה לו אהוב אחד שאביו הניחו אצלו כדי שישמור עליו ובני אדם היו מפחדים להתקוטט עם אותו האדם כיון שידעו שהאהוב שומר עליו והוא יותר חזק מהם. **לְיוֹמִין, אַתָּא בַר נָשׁ חַד, וּבַעַא לְאַתְעָרָא קַטְטוּ בְּהִדְיָה**

הלימוד היומיומי

לימים בא אדם אחד שרצה להתקוטט עם הבן. **אָמַר, מָה אֶעֱבִיד, אִי אֶתֶּר בִּיה קָטָטָא, הָא הָהוּא רְחִימָא דְּאַתְקָשֶׁר בְּהִדְיָה, וְלֹא יְכִילָנָא** אמר מה אעשה, אם אעורר קטטה עם הבן הרי מיד האהוב של אביו יתקשר עימו לשומרו ולא אוכל לריב איתו, **אָמַר מָה אֶעֱבִיד שְׁדַר לִיה דּוֹרוֹן לְהָהוּא רְחִימָא** חשב מה לעשות, ולבסוף שלח דורון לאותו האהוב השומר עליו. **אָמַר הָהוּא רְחִימָא, וְכִי מָה אֵית לִיה לְהָאֵי בַר נָשׁ גָּבֵאִי, יִדְעָנָא דְּבָגִין הָהוּא בַר רְחִימָאִי הוּא** אמר אותו האהוב, וכי ממנה יש לאדם זה עימי שהוא שולח לי דורון, אני יודע שזה בשביל אותו שאני אוהב ומשגיח עליו. **אָמַר, הָאֵי דּוֹרוֹן לָא יִיעוּל קָמָאִי, זְמִינוּ לִיה לְכַלְבִּי וַיְכַלּוּנִיה** אמר אותו האהוב, הדורון הזה איני רוצה שיכנס לפני, שימו אותו לפני הכלב שיאכלנו.

הנמשל: הקב"ה אומר לבלעם שאת הדורונות שלך יקבלו הסט"א והכלבים **כַּךְ בִּלְעָם, אָתָּא לְאַתְעָרָא קָטָטוּ בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, וְחָמָא דְּלֹא יְכִיל בָּגִין הָהוּא רְחִימָא עֲלָאָה דְּלַחוֹן** כך בלעם רצה להתקוטט עם ישראל וראה שאינו יכול בשביל אהבת השי"ת אליהם, (כְּמָה דְּאַת אָמַר (משלי כז) רַעַף וְרַע אָבִיךָ אֵל תַּעֲזוֹב.) **שְׂאֲרִי לְתַקְנָא קַמִּיה דּוֹרוֹן** ערך לפני השי"ת מזבחות שיהיה לו לדורון. **אָמַר קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, רְשָׁע וְמָה אֵית לָךְ גָּבֵאִי, אֵת בָּעֵי לְאַזְדוּנָא בְּבָנִי, הָרִי דּוֹרוֹנְךָ זְמִין לְכַלְבִּי** אמר הקב"ה, רשע מה יש לך שאתה נותן לי דורונות

ומקריב לפני קרבנות, אתה רוצה להלחם עם בני, הרי הדורון שלך מזומן לכלבים שהם החיצונים והסט"א. **תָּא חַיִּי, מַה פְּתִיב,** בא ראה מה כתוב **וַיִּקְרַ אֱלֹהִים אֶל בָּלָעַם. וַאֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, לְשׁוֹן קָרִי וְטוֹמָאָה.** ובזה נרמז שאמר לו הקב"ה **דִּדְרוֹנָךְ לְאַלִּין אֶתְמָסָר וְלֹא יִיעוֹל קַמָּאי** הדורון שלך ילך לאלו הקליפות של הקרי והטומאה ולא יכנס לפני.

ויקר מלשון קרירות ונבואתו מצד הטומאה והקרי

רַבִּי אֲבָא אָמַר, וַיִּקְרַ: פְּמָה דְּאַתָּה אָמַר, (תהלים קמז) **לְפָנַי קָרַתוּ מִי יַעֲמֹד.** כלומר שויקר הוא מלשון קרירות הוא **הוּא הוּא זְמִין, דְּבִתְהוּא דִּדְרוֹן, יְכִיל בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל** בלעם היה מוכן שבאותו הדורון יוכל לקלל את ישראל. **מַה פְּתִיב מַה כְּתוּב. וַיִּקְרַ אֱלֹהִים. קָרִיר גְּרָמִיָּה מִן דָּא דְּהוּא חָשִׁיב** קירר עצמו ממה שהיה חושב. **וַיִּקְרַ אֱלֹהִים, פְּמָה דְּאַתְּמַר, דְּאַתְּעַר עָלֶיהָ מִסְטָרָא דְּמִסְתָּבוּתָא** וגם כמו שלמדנו ש'ויקר אלהים' היינו שנבואתו התעוררה אצלו מצד הטומאה והקרי.

בלעם רצה לעקור את עם ישראל והקב"ה עקר את הדורון, את מחשבתו ומדרגתו

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, וַיִּקְרַ, בָּלָעַם חָשִׁיב דְּבִתְהוּא דִּדְרוֹן יִיעוֹל לְאַבְרָאָה לְהוּ לִישְׂרָאֵל בלעם חשב שבאותו הדורון הוא

הלימוד היומי

יבנס להרע לישראל ולקללם ולעקור אותם, וְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶעְקֹר לִיה מִקְמִיה לְהֵהוּא דוֹרוֹן והקב"ה עקר את אותו הדורון מלפניו. וְאֶעְקֹר לִיה לְבַלְעָם, מִמָּה דְהוּא חָשִׁיב ועקר את בלעם ממחשבתו שהיה חושב. וְאֶעְקֹר (ס"א לִיה מִהֵהוּא דְרָגָא), לְהֵהוּא דְרָגָא ועקר אותו ממדריגתו שהיה קשור בה וְהָדָא הוּא דְכְּתִיב וזהו שכתוב וַיִּקָּר מלשון עקירה. כְּמָה דְאֵת אָמֵר כמו שכתוב (משלי לו) וְקָרוּהָ עוֹרְבֵי נַחַל ויקרוה היינו יעקרוה ופירושו שהעורבים המצויים בנחל יעקרו את עיניו. אָמֵר לִיה, רָשָׁע, לִית אַנְתָּ כְּדָא לְאַתְקִשְׁרָא בְּהֵדָא (דף ר"י ע"ב) וְלִמְיַעַל כְּמָא. דוֹרוֹנְךָ לְכָלְבִּי אֶתְמָסֵר אמר לו הקב"ה לבלעם, רשע אין אתה ראוי להתקשר עימי ולהכנס לפני המתנה שלך תמסר לחיצונים הכלבים עזי הנפש.

בלעם היה מגועל ומאוס וה' לא דיבר איתו בכל הפרשה

אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תָּא חַזִּי, הָאִי רָשָׁע, גַּעְלָא דְכָלָא הוּא בא וראה, בלעם היה מגועל ומאוס מהכל. דְּלָא תִשְׁכַּח בְּכָל פְּרָשְׁתָּא דָּא, וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל בַּלְעָם, אֹז וַיְדַבֵּר יְהוָה, חֵם וְשָׁלוֹם שלא תמצא בכל הפרשה שה' אמר לבלעם או דיבר איתו ח"ו מִמָּה כְּתִיב אלא מה כתוב. וַיִּשָּׂם יְהוָה דְּבָר בְּפִי בַלְעָם וַגּו', כְּמָא דְשֵׁנִי חֲסִמָּא בְּפִי חֲמָרָא, דְּלָא יִסְטִי חָכָא אוּ חָכָא, כִּדְ כְּמִי שְׁמַנִּיחַ זָמַם עַל פִּי הַחֲמוֹר שֶׁלָּא יִטֶּה יְמִין וְשְׂמָאל כִּךְ עָשָׂה ה' לְבַלְעָם וְזֵהוּ וַיִּשָּׂם יְהוָה דְּבָר בְּפִי וַגּו'.

הלימוד היומ